

9

Het natuurreservaat is een belangrijk leef- en voortplantingsgebied voor veel verschillende soorten dieren zoals vogels (karakteristiek in het voorjaar is de nachtegaal), dagvlinders, libellen, vleermuizen, waterspitsmuizen, ringslangen en waterdiertjes. In het najaar is er een groot scala aan paddenstoelen te vinden.

10

Op de Ashorst aan het pand van nr24 is de gedenksteen te vinden ter gedachtenis aan Sergeant Clarence Prager, die in WO II zijn leven gaf voor onze vrijheid en die van Nederland. De beek de Leigraaf heeft in 2021 weer een natuurlijker loop gekregen. De wanden zijn met een leemlaag bedekt.

11

Deze heuvel is de voormalige stortplaats van Groesbeek. Nu is het een mooie berg en na de klim wacht je een riant uitzicht op De Horst, het Reichswald en Breedeweg. Je kunt er heerlijk uitrusten op één van de vier bankjes.

12

Idylle Vlindertuin Voi'jerland is aangelegd in het jaar 2015. Er is een bijenhôtel waar wilde solitaire bijen hun eitjes kunnen leggen. In het voorjaar en in de zomer is het rijk aan vlinderplanten en dus ook vlinders. Het ooievaarsnest is in 2019 geplaatst.

Routebeschrijving

Lengte: 5,4 km met gering hoogteverschil. Trek in natte periodes waterdicht schoeisel aan.
Start: Kerk te Breedeweg, Breedeweg 70, 6562 EZ Groesbeek

- Steek vanaf de parkeerplaats de Breedeweg over **1** en ga rechtsaf gedurende 300 meter. Ga linksaf bij de Meester Toeboschweg en volg deze weg ongeveer een halve kilometer.
- Steek de Bruuk over en sla linksaf het pad de Dukenburg in **2**. Volg de Dukenburg ruim 200 meter en ga door het hek rechtsaf.
- Volg het pad de Biezekamp gedurende driekwart kilometer **3**.
- Sla linksaf en volg het pad met links en rechts de uitgestrekte natuurgraslanden gedurende driekwart kilometer. **4 5 6 7**
- Ga linksaf bij de eikenhoutenbank (Voi'jerkamp) en loop ruim zeshonderd meter door tot aan de slagboom (8)(9)
- Ga langs de slagboom en sla op de verharde weg de Ashorst linksaf **10**.
- Neem na 250 meter via de poort het pad de Biezenkamp aan je linkerhand. Verderop nogmaals door klappoort rechts aanhouden
- Voor de grote poort kun je linksaf de heuvel op om van het uitzicht te genieten. Ga vervolgens door de poort rechtsaf en volg de weg ruim 300 m **11**.
- Bij de verharde weg de Bruuk rechtsaf en blijf links lopen. Ga bij huisnummer 19 linksaf en neem het pad door de vlindertuin **12**.
- Pad blijven volgen tot aan het eindpunt Buurtmarkt Breedeweg tegenover de parkeerplaats bij de kerk.

Rolstoelvriendelijke route (ook geschikt voor scootmobiel)

- Start bij de parkeerplaats aan de weg Bruuk, linksaf pad in bij nr 112. Volg de hoofdroute door het natuurgebied en lees de informatie vanaf nr 4 tot en met 9.
- Ga niet de Ashorst op, maar volg links aanhoudend het hoofdpad. Blijf het hoofdpad volgen. Na een scherpe bocht naar rechts pad volgen, sla verderop rechtsaf en volg pad terug naar de parkeerplaats.

Vanaf de Ashorst is ook aansluiting op ommetje Plak – De Horst mogelijk (zie www.wandeleninbergendal.nl).

Breedeweg – De Bruuk

Orchideeënpad door een natuurparel van uitzonderlijke klasse

5.4 km

Vanuit het landelijk gelegen Breedeweg naar de natte natuur en opnieuw meanderende beken

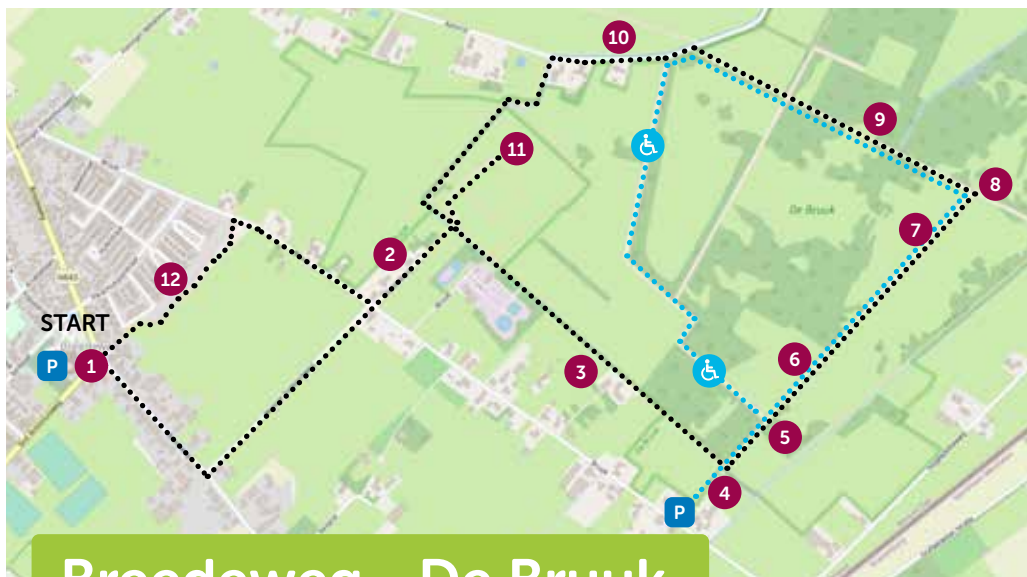
Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, juni 2022.

Ontwikkeling: Jos Schmiermann, Sjaak Kouws, Hessel Terwisscha van Scheltinga, Peter Peters, Frans van Vorstenbos. Coördinatie en eindredactie: Tiny Wigman, Via Natura | Fotografie: Frans van Vorstenbos en Peter Peters |

Vormgeving: OptimaForma

via natura

berg en dal

Breedeweg – De Bruuk

1 De Antonius van Padua-kerk, parochiekerk van Breedeweg, is in 1949 in gebruik genomen. De oorspronkelijke kerk uit 1935 werd in 1944 tijdens de Tweede Wereldoorlog verwoest. Aan de bouwstijl herkent men de Bossche School. De klokkentoren is van 1954.

2 Sinds de 18e eeuw stonden er 'krotwoningen' aan de Dukenburg. De bewoners waren arme seizoenarbeiders, die in de winter genoodzaakt waren te stropen en te smokkelen. Ze maakten de wanden met dunne dennenboompjes en besmeerden ze met leem uit de Ashorst. Voor het dak gebruikten ze riet uit De Bruuk ook wel Botterpot genoemd. Meester Toebosch, hoofdonderwijzer tussen 1916 en 1936, probeerde het lot van de bewoners te verlichten door goed onderwijs.

3 De opvallende ijsvogel kun je langs de beek aantreffen. De ijsvogel heeft felle blauwe en oranje kleuren, is schuw, een typische viseter en houdt van stromend water. Ze broeden graag in steile geërodeerde oevers van beekjes. Ook stilstaande visrijke wateren met begroeiing vormen een prima leefomgeving. De ijsvogel is nu vrij algemeen.

4 De Bruuk is een natuurgebied van ca 100 ha tussen Breedeweg en De Horst aan de grens met Duitsland. De Bruuk is een moerasgebied dat wordt gevoed door kwelwater uit de omliggende heuvels. Het bestaat voor een deel uit blauwgrasland met kleinschalige afwisseling van natte graslanden, struwelen, houtwallen en broekbossen. Al sinds 1940 een reservaat en rijk aan bijzondere planten en dieren. Het is aangewezen als Natura 2000-gebied.

5 In 2020 zijn er grootschalige werkzaamheden uitgevoerd om de natuur te beschermen tegen de verdroging. Het waterpeil is met 90 centimeter verhoogd, zodat het oorspronkelijke leefmilieu zich

weer kan herstellen. Oude watergangen, maar ook de nieuw gegraven beken zijn voorzien van een ondoorlatende leemlaag. Vanaf dit pad zie je de uitbreiding van de natuur met 2,5 ha richting Duitsland tot aan de Hogewaldseweg.

6 In De Bruuk zijn verschillende zeldzame vlinders te zien. De zilveren maan vliegt van mei tot september. De waardplanten zijn o.a. het moerasviooltje en hondsviooltje. In april zijn de rupsen actief en verpoppen zich hangend in de vegetatie. De grote weerschijnvlinder vliegt van juni tot in augustus. De vleugels van het mannetje vertonen bijzondere structuurkleuren als gevolg van de zonneschijn en kan variëren van bruin naar een prachtige blauwe kleur. De vleugels van de vrouwtjes zijn bruin.

7 De meeste orchideeën staan in mei en juni in bloei. Een bezoek aan de Bruuk is alleen daarom al een feest. Je kunt ze eenvoudig bewonderen vanaf dit hoofdpad. De gevlekte orchis is een orchidee van het geslacht handekenskruid. Een zeer variabel geslacht met verschillende ondersoorten. De soort staat op de Nederlandse Rode lijst als kwetsbaar.

8 Op het eind van het hoofdpad staat een bankje dat de "voijerbank" heet. In de volksmond heet dit gebied ook wel "voijerland", het land van de voijers. Een voijer betekent noeste werker, maar wordt ook wel gebruikt als begroeting van een goede kameraad of een flink uit de kluiten gewassen persoon.

